

ENERGETSKO SVETOVANJE ENSVET

OBJAVA
STROKOVNEGA
ČLANKA
1 / 7

En. svetovalna pisarna	Naziv: <i>JESENICE</i>	Podpis svetovalca:
Energetski svetovalec	Ime in priimek: <i>AVRELIJ RAVNIK</i>	<i>RA1</i>
Objava članka	Naslov: <i>VARČEVANJE Z ENERGIJO ENERGIJSKE OZNAKE – SPODBUJAJO PRI NAKUPIH OKOLJU PRIJAZNE ODLOČITVE</i>	Ponovljena objava: <i>DA / <u>NE</u></i>
	Vir objave: <i>GLASILO OBČINE KRANJSKA GORA »ZGORNJESAVC« IN SPLETNA STRAN OBČINE</i>	
	Datum objave: <i>APRIL 2010</i>	<i>Šifra aktivnosti JES – RA1 - OSČ – 2010 – 13</i>

Vsebina članka

(število znakov 11.262)

SPOŠTOVANE BRALKE – BRALCI GLASILA OBČINE KRANJSKA GORA »ZGORNJESAVC« IN SPLETNE STRANI !

Energetski svetovalec Vam je pripravil aktualni članek, ki zanima tudi bralce glasila »ZGORNJESAVC« IN SPLETNE STRANI.

*Naslov članka je; **ENERGIJSKE OZNAKE – SPODBUJAJO PRI NAKUPIH OKOLJU PRIJAZNE ODLOČITVE***

ZAKAJ SO ENERGIJSKE NALEPKE ?

KO KUPUJEMO – KUPIMO PREUDARNO !

IZBERITE VARČNI APARAT – GOSPODINJSKI STROJ

UVOD

Cene goriv in električne energije spodbujajo uporabnike, da te dobrine učinkovito uporabljajo. Kako znižati stroške družinskega proračuna, če ne z nakupom varčnih strojev in aparatov. Pri tem so nam pomočniki ENERGIJSKE OZNAKE. Minilo je 20. stoletje, ki je nudilo porabnikom energijsko potratne naprave. Kdo se je spraševal koliko porabijo ? Vesel je bil, če je mogel kupiti željeni gospodinjski stroj – pralni. Energetski viri niso neskončni, zato je važna učinkovita raba energije označena s kratico »URE«.

V Sloveniji se skoraj polovico električne energije v gospodinjstvu porabi za delovanje gospodinjskih naprav in za razsvetljavo. Zato pred nakupom temeljito premislite, zberite tehnične podatke in naredite izračun, ki vam bo omogočil najbolj ekonomično rešitev. To je odločitev med ceno, zmogljivostjo naprave, tehničnih možnosti in energijske varčnosti.

Tudi, ko se odločate za nakup stare ali nove hiše morate izbirati način ogrevanja, toplotno izolacijo, uporabo obnovljivih virov energije in okolju prijaznih / in zdravju / materialov.

Tudi to delo zahteva določeno znanje in pameten nasvet. Človek v tem hitro razvijajočem svetu ne more vsega vedeti in znati. Zato so sprejeta pravila – predpisi, ki smo jih v Sloveniji sprejeli o »ENERGIJSKIH OZNAKAH«.

Poleg reklamnih oznak – sejemske nagrade obstajajo tudi certifikacijske oznake. Te delimo na obvezne:

- to so energijske nalepke za gospodinjske stroje – aparate
- energetske izkaznice stavb.

Vse to služi lažjim odločitvam pri nakupu in s tem nižjim obratovalnim stroškom.

Slovenija je že nekaj let članica velike družine evropskih narodov.

Vrnila se je tja kamor je že preje stoletja spadala. Poleg prednosti evropskega tržišča, dotacij, smo prejeli tudi mnogo obveznosti, ki jih predpisujejo evropske direktive.

Pravilnik o toplotni zaščiti v stavbah s kratico imenovan »PURES« iz leta 2008, bo zamenjal star PRAVILNIK O TOPLOTNI ZAŠČITI IN UČINKOVITI RABI ENERGIJE V STAVBAH IZ LETA 2002. Če bo vse po sreči še to leto 01.07.2010.

Učinkoviti dogovor o izpustu toplogrednih plinov v KOBENHAVNU meseca decembra 2009 je bil odložen za leto dni. Vendar EU ima svojo direktivo o izpustu toplogrednih plinov CO₂, ki jo mora spoštovati tudi Slovenija.

Če tega ne doseže ji sledijo finančne posledice – penali. Edini način za doseganje tega cilja je varčevanje z energijo, to je:

- učinkovita raba energije s kratico označena »URE« in
- uporaba obnovljivih virov energije označeno s kratico »OVE.

Zapomnite si ti dve kratici, stalno jih boste slišali v medijih, postali bosta del vsakdanjika. Drugače se našemu planetu ne obeta nič dobrega – klimatske spremembe so že na pohodu, napovedi zanje so velike vremenske katastrofe v različnih delih sveta, poplave, orkani, snežne padavine in orkanski vetrovi – valovi.

• ENERGIJSKE OZNAKE SO ZATO, DA KUPUJEMO PREUDARNO IN DA IZBEREMO VARČNE NAPRAVE IN GOSPODINJSKE STROJE – APARATE

Kako bi privarčevali pri družinskem proračunu ? Kdo nam lahko pri tem pomaga ? Odgovor – novi varčni gospodinjski stroji in naprave za ogrevanje in pripravo tople vode. Sodobna tehnologija in topla zaščita stavb sta pripomogli k znižanju ogrevalnih stroškov. Žal je vračilna doba investicije – toplotne zaščite hiše dolga tudi preko deset let. Če gradite novo hišo ali ste prodali stanovanje in kupili staro morate takoj razmišljati o načinu ogrevanja; o izbiri energetskega medija in ogrevalne naprave. Razmišljati morate o uporabi obnovljivih virov energije »OVE« in okolju prijaznih materialih. Kurilno olje kvalitete ekstra lahko za ogrevanje stavb se letos nenehno draži. Zato je varčevanje še kako pomembno, najboljše je na račun »URE« učinkovite rabe energije in ne na račun zmrzovanja – poslabšanja bivalnega ugodja.

V Sloveniji in EU Evropski uniji so sprejeti predpisi o ENERGIJSKIH OZNAKAH to je o certifikacijskih oznakah. Te delimo na obvezne;

- kot so energijske nalepke za gospodinjske naprave in zaenkrat še ne obvezne energetske izkaznice stavb. Oboje služijo lažjim odločitvam za varčno rabo energije in varovanje okolja.

KAJ POMENI ENERGIJSKA NALEPKA ZA GOSPODINJSKE STROJE IN APARATE

Energijska nalepka razporeja gospodinjske stroje in aparate v razrede glede na rabo energije. Kupcu je tako omogočena primerjava učinkovitosti izdelkov posameznih proizvajalcev. Proizvajalce pa spodbuja k novim varčnim tehničnim rešitvam.

- **KATERI GOSPODINJSKI STROJI – APARATI SO OZNAČENI Z ENERGIJSKIMI NALEPKAMI**
 - pralni stroji,
 - sušilni stroji,
 - pomivalni stroji,
 - kombinirani pralno – sušilni stroj,

4.

- žarnice – varčne sijalke v gospodinjstvih,
- klimatske naprave,
- hladilniki, zamrzovalniki in kombinacija obeh,
- električne peči za ogrevanje,
- električne pečice – štedilniki – kuhalne plošče.

- **POMEN OZNAK NA ENERGIJSKI NALEPKI**

Na energijski nalepki je predstavljen model – tip stroja - aparata, proizvajalec, ter tehnični podatki stroja – aparata. Označe na nalepki kažejo stopnjo energetske učinkovitosti. Označene so z velikimi črkami od A do G. Pravimo, da so stroji – aparati najbolj energijsko učinkoviti, če so oznake A in najmanj, če so oznake G.

- Stroji aparati iz razreda A porabijo približno 55 % manj energije kot iz razreda G.
- Naprave iz razreda D pa porabijo približno 30 % manj energije kot naprave iz razreda G.

Na energijski nalepki je prikazana povprečna letna poraba energije.

V tehnični dokumentaciji pa so pogoji ob katerih to velja. V razred A se uvršča že veliko strojev in aparatov. Zato bo EU v prihodnje za hladilnike in zamrzovalnike uvedla še dva nova razreda – višje kakovosti na primer A + in A ++.

- **ENERGIJSKA NALEPKA V EU – Evropski uniji**

V Evropski uniji kamor spadamo od 1.maja 2004 je osnova za obvezno uporabo energijske nalepke za označevanje gospodinjstskih aparatov – strojev splošna Evropska direktiva EU 92 / 75 EEC iz leta 1992. Sledijo ji še izvedbene direktive, ki določajo postopek preizkušanja in način označevanja. Uporaba energijske nalepke je v nekaterih državah EU že obvezna.

V SLOVENIJI pa je uporaba zakonsko določena po »PRAVILNIKU O ENERGETSKIH NALEPKAH Ur. List RS 104/01, ki ureja s predpisom za katere aparate to velja. S tem je zaščiten potrošnik, poveča pa se tudi učinkovita raba energije »URE«.

Evropska direktiva predpisuje, da mora energetska nalepko preskrbeti dobavitelj gospodinjstskih strojev – aparatov, trgovčeva dolžnost pa je, da je energijska nalepka vidna na stroju – aparatu – to je na razstavljenem izdelku. V Sloveniji se domači predpisi usklajujejo z evropskimi, ker mora država po mednarodnih obveznostih spodbujati učinkovito rabo energije in zmanjševati emisije toplogrednih plinov.

ENERGETSKA IZKAZNICA ZGRADBE - HIŠE

Je dokument, ki podaja računsko določene kazalce rabe energije v stavbi in razvršča stavbe v razrede. Osnovni namen je, da bodoče lastnike ali najemnike nepremičnin seznaniti z njenim energetskim stanjem in pričakovanimi stroški za rabo energije.

Trenutno na vrednost nepremičnine največ vpliva njena lokacija, gradbeno in energetsko stanje pa manj, vendar bo pridobilo pri oblikovanju cene.

Sodobna stavba toplotno zaščitena in z energijsko učinkovitimi kurilnimi napravami ne zahteva po nakupu velikih finančnih sredstev za obnovo. Obratovalni stroški so veliko manjši.

- **ZAKAJ JE POTREBNA ENERGETSKA IZKAZNICA**

Zato, da bo stanje stavbe pregledno, da bodo energetske kazalci vidni iz izkaznice.

- **KDAJ BO OBVEZNA V SLOVENIJI ?**

V prehodnem obdobju se izkaznica izdaja poizkusno. V letu 2010 bo njena uporaba že v praksi. Saj prav zdaj potekajo priprave za izobraževanje kandidatov, ki bodo te izkaznice strokovno pripravljali in imeli ustrezno licenco. To zagotavlja gospodarska zbornica, ki zbira prijave. Potem pa bo njena uporaba pri nas obvezna ob prodaji ali najemu nepremičnine,

v skladu z novo evropski Direktivo o energetske učinkovitosti stavb. Energetska izkaznica je podobna energijski nalepki.

- **KAKŠNE SO OZNAKE IN KAJ PREDSTAVLJAJO ?**

Oznake so barvne puščice v katerih so velike začetne črke abecede od A do G. Z nasprotne strani pa so puščice s številkami – vrednostmi.

- Prva puščica zelene barve označuje energijski razred, ki ga stavba dosega. Upošteva se lokacija s podnebnimi razmerami.
- Druga puščica je sive barve, kot zelena je tudi ta usmerjena proti razredom od A do G. Ta določa normirani evropski razred glede na primerljivo lokacijo /referenčno/.
- Tretja puščica je tudi sive barve in označuje dovoljeno vrednost po

Pravilniku o toplotni zaščiti in učinkoviti rabi energije v stavbah Ur. list RS 42 / 2002. Stavbe so razvrščene v sedem razredov od A – G vsak razred ima razpon po 15 kWh/m² površine. Najboljši razred je A. Stavbe grajene po predpisih so v razredu A, B in izjemoma C. Upoštevanje sodobnih pravil gradbene stroke stavbo uvršča v razred A.

- **NA KAJ MORAMO BITI POZORNI PRI NAKUPU !**

- lokacijo – zeleno okolje,
- ceno,
- stroške za vzdrževanje, trajnost stavbe,
- izgled hiše – stavbe, funkcionalnost,
- uporabo obnovljivih virov energije, solarna energija,
- okolju prijazni materiali, sodobne tehnologije,
- obnovljivi viri energije, toplotna črpalka, fotovoltaika – sončni moduli.

Preglejte še obvezno !

- Podatke o stavbi in investitorju,
- projektno dokumentacijo, načrt, obliko stavbe in njenega ovoja /strehe, stene, okna /,
- uporabljeni viri energije in ogrevalni sistemi,
- porabo goriva – celotno toploto za ogrevanje in pripravo tople vode,
- stroške obratovanja in vzdrževanja hiše, ti niso zanemarljivi.
- Stavba naj nima veliko balkonov, ti so hladilna rebra in povečajo porabo ogrevalne energije in vzdrževalne stroške. Če ima hiša vrt seštejte ure, ki jih letno prebijete na balkonu.

NEPREMIČNINE KUPUJTE PREVDARNO, ODLOČITVE PA PRESPITE. ENERGETSKA IZKAZNICA STAVBE, VAM BO V VELIKO POMOČ.

ZAKAJ SO POTREBNE ENERGIJSKE OZNAKE ?

Za označevanje kakovosti izdelkov in storitev. Postopki za pridobitev oznak so predpisani, kakor tudi kvalificirani zavod – institut, ki jih lahko izdaja na primer certifikate.

Potreben je trajni nadzor nad postopki uporabo znaka od pooblaščenice organizacije. Posebno važno je, da ločite certifikacijske oznake, energijsko nalepko, znak kakovosti, energetska izkaznica stavbe od drugih znakov na primer;

- *blagovnih znamk proizvajalca,*
- *komercialnih oznak izdelkov,*
- *sejemskih znakov itd.*

SVETUJEMO PREVERITE NJIHOVO URADNO VELJAVO, TO NISO CERTIFIKATI.

Zapomnite si; » Z ENERGIJO RAVNAJTE PREUDARNO PRI NAKUPU NAPRAV IN UPORABI, KER VAS DRUGAČE UDARIJO STOŠKI PO DENARNICI.

KATERE DRUGE ENERGIJSKE OZNAKE SO ŠE

Poleg navedenih energijskih oznak poznamo še druge oznake, kot so;

- **ZNAK KAKOVOSTI V GRADITELJSTVU**

Uveljavlja se v gradbeništvu za proizvode in storitve od leta 1997

- **ENERGIJSKA ZVEZDA / Energy Star/**

Se je uveljavila v Ameriki v začetku devetdesetih let. Uporablja se za neobvezno označevanje energijsko učinkovitih izdelkov in stavb / tudi hladilne, ogrevalne, pisarniške in elektronske naprave /.

- **EKO ROŽA**

Se podeljuje kot ekološki znak, za izdelke ki izpolnjujejo okoljevarstvene zahteve po evropski direktivi. Označevanje je prostovoljno.

- **MODRI ANGEL**

Je najstarejši in najbolj prepoznaven okoljski znak. Že 25 let je v uporabi za izdelke in storitve. Izvira iz Nemčije razširil pa se je tudi po Evropi. Oznaka potrjuje, da izdelek izpolnjuje merila za varovanje okolja in zdravja ljudi in spodbuja razvoj ekologije. Označevanje je prostovoljno. Označuje pa belo tehniko, pisarniške naprave, gradbeni material iz odpadnega papirja in stekla.

Razvoj energijskih oznak v državah EU podpirajo direktive EU. Namen je, da se kupci odločijo za gospodarne in energijsko učinkovite aparate in stroje.

ZA KONEC

Energetska izkaznica stavbe je dokument, ki podaja računsko določene kazalce rabe energije v stavbi in razvršča stavbo v enega od razredov rabe energije. Namen energetske izkaznice stavbe je informiranje kupca oziroma najemnika stavbe o njeni energetski učinkovitosti in posredno o pričakovani višini stroškov za energijo.

• ZAKAJ ENERGIJSKE NALEPKE ?

Označevanje kakovosti izdelkov ali storitev z znaki razlikovanja je priznan način za spodbujanje izbire kakovostnih izdelkov, ki varujejo okolje, zdravje ljudi in so prijazni za uporabo. Oznake jih zato priporočajo !

Brezplačne informacije in nasvete dobite v Energetsko svetovalni pisarni Jesenice, Titova cesta 7. Uradne ure so v torek in četrtek od 15 – 18 h. Ob vsakem času deluje avtomatski telefonski odzivnik – telefonska številka 04 / 586 39 87.

*Energetski svetovalec
AVRELIJ RAVNIK*